APEIRON

Revistă de cultură geografică
și de geografie culturală

Anul II Nr.4

Foto Ştefan Tiu

Munţii Bucegi. Valea Mălăieşti. Foto Ştefan Tiu

Munţii Bucegi. Creasta Mălăieşti. Foto Ştefan Tiu

La acest număr al revistei au colaborat:

Academician Mircea Maliţa.

Andreea Vilău
Anca Gheorghiu
Livia Andreea Vilău
Daniela Gheorghe
Marius Bobleagă
Roberta Leceanu
Dănuţ Zuzeac
Ştefan Ţalapin
Ştefania Vochin
Maria Caramihai

Galerie foto Ştefan Tiu, Daniela Gheorghe, Elena Popescu, Aurelian Ene
Laura Csaki, grafica

Profesor Aurelian Ene

Colectivul de redacţie:

Revistă semestrială
ISSN online 2457-9289
L 2457-9289
Coordonator
Prof. Aurelian Ene

SGR
Ştefania Vochin

Redactor
Zenaida Andreica
Raluca Băjenaru
Daniela Gheorghe

Informatician
Prof. Eugenia Boboc

Are loc o nouă schimbare de generaţii în colectivul de redacţie al revistei „APEIRON„.
Au trecut doi ani de când revista noastră este gândită şi redactată de colegii voştri,
Ştefania Vochin, Daniela Gheorghe, Marius-Gică Bobleagă, Zenaida Andreica
În numele cititorilor acestei reviste şi al meu le adresăm un fierbinte, **MULŢUMESC!**
Mulţumiri aducem şi de astă dată domnului profesor Dan Munteanu pentru contribuţia profesionistă şi colegială adusă la redactarea revistei.
Prof. Aurelian Ene

Biserica fortificată de la Hărman. Foto Aurelian Ene

Cuprinsul

Masa verde. ..... pagina 4
Cutia cu amintiri Fila cu amintiri ..... pagina 5
Cutia cu amintiri In memoriam, George Potra..... pagina 7
Oameni şi locuri De strajă la graniţa vieţii .....pagina 8
Oameni şi locuri A Random Act of Kindness.....pagina 13
Oameni şi locuri Sa mori din dor de tara ....pagina 14
Jocul vorbelor Sine Cera..... ..... pagina 16
Calea catre noi înşine "Cine crede-n zbor, e stăpân peste zare" .pagina 18
D`ale bucureştenilor Lucia Demetrius ..... pagina 19
D`ale Bucureştiului. Vechi zidiri bucureştene ..... pagina 22
Ars longa. Muzica din Principatele Române – secolele XVII-XIX..... ..... pagina 24
Ars longa. G. Demetru. Poezii ..... pagina 27
Reţete din sertarul bunicii. Piperchi targhiti. ..... pagina 28
Bomboane „Raffaelo„ ..... pagina 29

LECTURĂ PLĂCUTĂ!

La masa verde

”Un puhoi de certuri interne, luptele intense pentru putere duse de politicieni inconştienţi, fărâmiţarea opiniei publice într-o miriadă de păreri, superstiţii sau mitologii, fac ca o ţară să fie învinsă înainte ca ea să poarte un război”

Colonel(r.) Jacques Freymond

Pacea lui Freymond

Jacques Freymond, în poziţia sa de Director al Institutului Internaţional de Înalte Studii Diplomatice şi cercetător neobosit în problemele relaţiilor internaţionale, era prin anii ’60-70 una dintre cele mai recunoscute autorităţi în sfera diplomaţilor. La institutul său se făcea carte serioasă şi a-i fi elev însemna mai mult decât o diplomă.

Exigenţă, disciplină, orizont larg şi analiză profundă. Simţeai mâna unui colonel al armatei elveţiene (generali nu există), preocupat de tema război şi pace, dar şi obsedat de poziţia de neutralitate a Elveţiei, pe care şi-a păstrat-o cu mari sacrificii în cel de-al doilea război mondial.

Primejdia nu venea din partea Alianţei antifasciste, care respecta pe elveţieni, ci din partea vecinilor germani. Simpatia şi înclinarea elveţienilor neutri mergeau în direcţia aliaţilor.

O poveste spune că, în cursul războiului, avioanelor americane ce pornesc din sud ca să bombardeze pe inamic trec peste Elveţia.

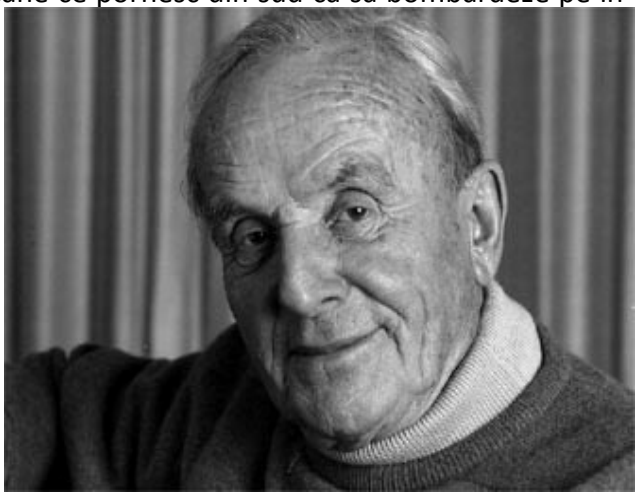

Centrele ei de control aerian le văd şi le transmit: «Sunteţi deasupra unui stat neutru şi nu aveţi autorizaţie de zbor. Întoarceţi-vă imediat.» Avioanele răspund «Ştim, ştim» şi îşi văd de drum.

A doua somaţie: «Vă somăm să coborâţi imediat, altfel vă vom obliga să o faceţi.» «Ştim, ştim», răspund americanii, continuându-și zborul. «Întrucât n-aţi coborât, vom fi obligaţi să tragem.» «Ştim, ştim.»Se aude artileria antiaeriană elveţiană.

Este rândul americanilor să comunice: «Aţi tras mai jos decât noi şi în urma noastră.» «Ştim, ştim», răspund elveţienii.

În cursul prieteniei noastre care a început prin anii ’60, am învăţat de la Freymond multe lucruri preţioase pentru un diplomat. Dar, în mod special, m-au impresionat vederile sale privind pacea şi războiul. Era şi membru în conducerea Crucii Roşii, singura formă de a se implica în războaie fiind prin victimele lor. «Pacea este un lucru fragil», spunea Freymond. «În cadrul ei se pot duce războaie neviolente.» Dădea drept exemplu un război dus de presă, în care defăimarea şi atacurile verbale cad pe capul duşmanilor ca nişte şrapnele. «Dar câte sunt metodele de a lovi o ţară, de a îi produce daune, de a o scoate din joc, de a o face complet neputincioasă, incapabilă de a ataca sau riposta la atacuri! Eşti de acord că un război civil polarizează o ţară?», spunea el. Dar nu e nevoie chiar de război civil. Este destul să se năruiască capacitatea populaţiei de a rămâne unită în faţa unui pericol comun sau pentru a realiza un proiect comun. Unitatea de vederi şi credinţe, condiţie vitală pentru supravieţuire, poate fi spulberată de haos, dezorientare sau ranchiună. **Un puhoi de certuri interne, luptele intense pentru putere duse de politicieni inconştienţi, fărâmiţarea opiniei publice într-o miriadă de păreri, superstiţii sau mitologii, fac ca o ţară să fie învinsă înainte ca ea să poarte un război**.

Academician Mircea MALIŢA

Articol preluat de la www.fumn.eu, blogul lui Mircea Maliţa

CUTIA CU AMINTIRI

Fila cu amintiri …

Povestea pe care mi-am propus să o aștern aici începe în jurul anului 1940. Al Doilea Razboi Mondial începuse şi întreaga lume fremăta, teritoriul multor state fiind transformat în teatru de război. Experiențele trăite acolo și pe care le-am aflat după mulți ani constituie nucleul poveștii mele, pe care sper că o veți considera interesantă.

Soldat Alexandru Stancu din Corpul vânătorilor de munte, decorat prin O.Z. NR.177/14 OCTOMBRIE 1941

Eroul meu

Eroul meu este străbunicul meu pe care, chiar dacă nu am avut suficient timp la dispoziție pentru a-l cunoaște așa cum mi-aşi fi dorit, îl apreciez pentru curajul, fermitatea și perseverența de care a dat dovadă.

La începutul anilor `40 ai secolului trecut, Stancu Alexandru, pe atunci în vârstă de 28 de ani, este înrolat și trimis pe front, în Uniunea Sovietică, ca simplu soldat. Fiind un om foarte credincios, el a spus de la început că nu acceptă să își omoare semenii.

Când i s-a dat arma, el a precizat că o va purta ca pe un simplu obiect și că nu o va îndrepta împotriva vreunui om, indiferent de împrejurări.

Pe linia frontului, soldații stăteau ascunși în tranșee, adică șanțuri adânci, înguste, cu parapete și locașuri de tragere, iar atunci când străbunicul meu a fost pus în situația să tragă cu arma, el a legat o batistă albă de țeava armei și a fluturat-o astfel încât opozanții să vadă că nu dorește să tragă.

Văzând acest semn, un soldat din tabăra adversă a făcut același lucru, ajungând, în final, să se împrietenească.

Curierul

Alexandru a primit sarcina de curier, misiunea sa era să anunțe unitatea de care aparținea despre starea frontului și să mențină, practic, o corespondență cu centrul de comandă. Pentru aceasta, se folosea de un cal pe care îl îndrăgea mult.

Când alți doi soldați au vrut să îi ia calul, el i-a invitat pe fiecare dintre ei să urce pe cal și, ca să le demonstreze că armăsarul îl lasă doar pe el să încalece, a ciupit calul atunci când soldații s-au suit pe el. Speriați că în momentul în care au încălecat, calul a sărit, ei l-au lăsat să folosească în continuare animalul.

Butoiul salvator

O altă întâmplare pe care mi-o aduc aminte din seria povestirilor bunicii este că atunci când, aflat pe un pod ce traversa râul Nipru, străbunicului meu i-a căzut o piesă din uniforma de soldat în apă; comandanții care însoţeau trupa, drept pedeapsă l-au împins de pe pod.

El a înotat cât a putut, dar după câtva timp, ofițerii s-au gândit că s-ar putea să se înece dacă îl mai lăsau mult timp în apa rece a râului, așa că i-au aruncat în ajutor un butoi. Alexandru s-a prins de acel butoi care i-a adus, de fapt, salvarea.

Sângele care reprezintă viața creată de Tine

Un alt moment interesant din acea perioadă este recoltarea de sânge. Medicii le luau soldaților sânge cu scopul, probabil, de a-l dona mai departe, însă ce știu este că străbunicul meu a refuzat să dea sânge.

El spunea că s-a rugat la Dumnezeu spunând:”*Dacă Tu crezi că nu e de cuviință să dau sângele care reprezintă viața creată de Tine, atunci nu îl lăsa să curgă prin venele mele*”. Şi aşa, cei de acolo nu au reuşit să îi recolteze sânge, nici chiar prin cuvinte și bătăi crunte.

CUTIA CU AMINTIRI

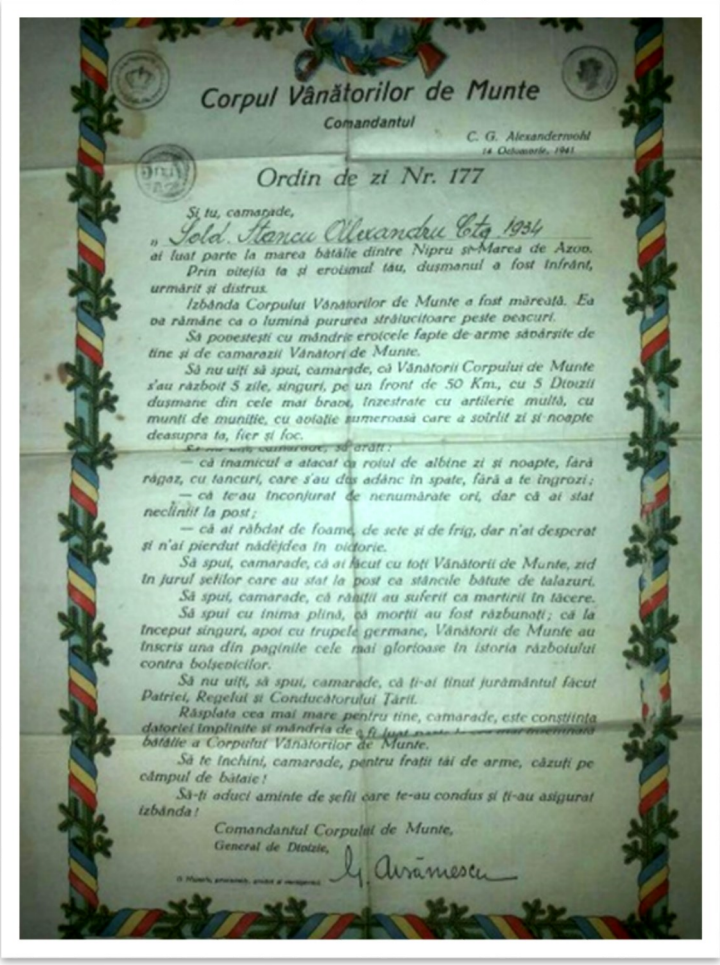

Corpul Vânătorilor de Munte

Comandantul

C. G. Alexandermohl
14 Octomvrie, 1941

Ordin de zi Nr. 177

Și tu, camarade,

„Sold. Stancu Alexandru Cta 1934

ai luat parte la marea bătălie dintre Nipru și Marea de Azov.

Prin vitejia ta și eroismul tău, dușmanul a fost înfrânt, urmărit și distrus.

Izbânda Corpului Vânătorilor de Munte a fost măreață. Ea va rămâne ca o lumină pururea strălucitoare peste veacuri.

Să povestești cu mândrie eroicele fapte de arme săvârșite de tine și de camarazii Vânători de Munte.

Să nu uiți să spui, camarade, că Vânătorii Corpului de Munte s'au războit 5 zile, singuri, pe un front de 50 Km., cu 5 Diviziî dușmane din cele mai bune, înzestrate cu artilerie multă, cu munți de muniție, cu avioane numeroasă care a soarlit zi și noapte deasupra ta, fier și foc.

Și nu uita, camarade, să arăți:

— că inamicul a atacat cu rolul de albine zi și noapte, fără răgaz, cu tancuri, care s'au dus adânc în spate, fără a te îngrozi;

— că te-au înconjurat de nenumărate ori, dar că ai stat neclintit la post;

— că ai răbdat de foame, de sete și de frig, dar n'ai desperat și n'ai pierdut nădejdea în victorie.

Să spui, camarade, că ai luat cu toți Vânătorii de Munte, zid în jurul setilor care au stat la post ca stâncile bătute de talazuri.

Să spui, camarade, că răniții au suferit ca martirii în tăcere.

Să spui cu inima plină, că morții au fost răzbunați; că la început singuri, apoi cu trupele germane, Vânătorii de Munte au înscris una din paginile cele mai glorioase în istoria războiului contra bolșevicilor.

Să nu uiți, să spui, camarade, că ți-ai ținut jurământul făcut Patriei, Regelui și Conducătorului Țării.

Răsplata cea mai mare pentru tine, camarade, este conștiința datoriei împlinite și mândria de a fi luat parte la una din marile bătălii a Corpului Vânătorilor de Munte.

Să te închini, camarade, pentru frații tăi de arme, căzuți pe câmpul de bătaie!

Să-ți aduci aminte de șefii care te-au condus și ți-au asigurat izbânda!

Comandantul Corpului de Munte,
General de Diviziie,
C. Avrămescu

Calvarul

Totuși, toate aceste întamplări au fost floare la ureche pe lângă ce urma să i se întâmple. Deoarece superiorii săi, au aflat de aceste întâmplări și mai ales pentru că nu reușise să omoare pe nimeni, l-au chemat la ei și l-au amenințat că îl vor condamna dacă continuă în felul acesta.

Ajuns în fața lor, soldatul Alexandru Stancu a încercat să se dezvinovăţească spunând că nu a nimerit cu arma pe nimeni din tabara adversă.

Chiar dacă el consumase cartușul armei, acest lucru fiindu-i impus, el trăgea în aer, respectând promisiunea pe care o făcuse în faţa conştiinţei sale, de a nu-și omorî semenii.

În final, pedeapsa i-a fost aplicată, fiind deținut în condiții inumane. Acolo nu primea regulat mâncare și apă, așa că descoperise că putea să se ridice la o deschizătură a închisorii care făcea legătura cu exteriorul și găsea oase de cal pe care le sfărâma între două pietre și le mânca, ori pământ sau iarbă.

Altă dată găsea în gunoaie oase de porc pe care le rodea, imaginându-și că a mâncat carne.

Intoarcere în iubire

În pofida tuturor acestor tratamente barbare, el și-a păstrat iubirea pentru Dumnezeu și încrederea că El îl va scoate la lumină. Așa s-a și întâmplat, iar la 4 ani de la plecarea din România, se întoarce acasă viu și mai puternic decât înainte.

Întreaga experiență legată de participarea la război o povestea de câte ori avea ocazia prietenilor, copiilor și nepoților, încercând să o facă mai plăcută și mai amuzantă. Totuși, cu toții realizăm că modul în care au fost tratați oamenii care au luptat pentru binele patriei a fost unul dur și nemeritat.

Bunica si bunicul

Singurul lucru care l-a făcut pe străbunicul meu să scape teafăr și să aibă o viață lungă și plină de peripeții până la vârsta de 89 de ani a fost credința în Dumnezeu pe care a transmis-o mai departe și familiei sale.

Roberta Leceanu

CUTIA CU AMINTIRI

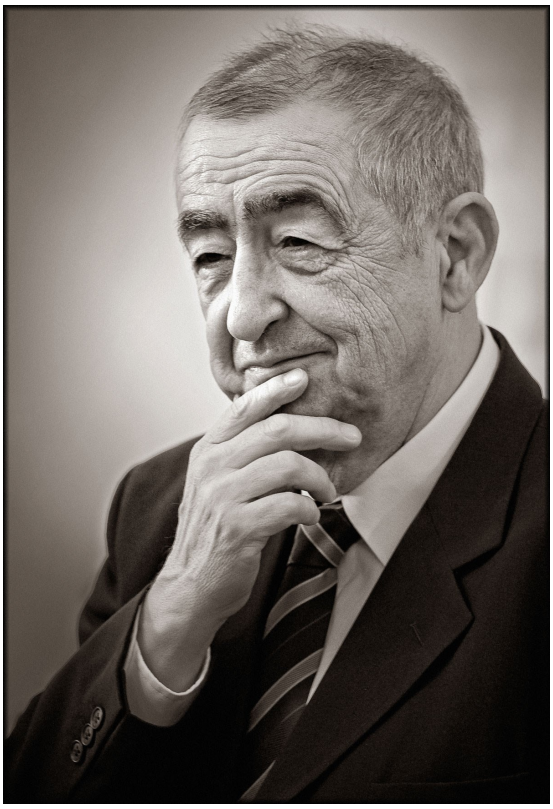

George G. Potra

Omagiu istoricului George Potra, membru titular al Academiei Oamenilor de Ştiinţă din România (1940 - 2015)

Născut la 9 februarie 1940, **George G. Potra** a absolvit Liceul ”Matei Basarab”, iar mai apoi a urmat cursurile Facultăţii de Istorie a Universităţii din Bucureşti, pe care a absolvit-o în anul 1962. Pasiunea pentru studiul istoriei i-a fost insuflată de către tatăl său, George Potra (1907-1990), unul dintre împătimiţii cercetători ai istoriei Bucureştilor. Pentru o scurtă perioadă a lucrat în învăţământul preuniversitar. Şi-a aprofundat prin studii postuniversitare cunoştinţele de ştiinţe politice şi de ziaristică.

A activat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe (1964-1967), apoi a fost numit director adjunct al Secretariatului Comisiei Naţionale Române pentru UNESCO (1967-1969). A fost unul dintre fondatorii săptămânalului de politică externă "Lumea", în redacţia căruia a desfăşurat o intensă activitate publicistică în calitate de comentator de politică externă şi de şef de secţie (1969-1973) şi, mai târziu, de redactor şef al "Redacţiei publicaţiilor pentru străinătate" (1979-1989). După 1990, a ocupat funcţia de redactor şef al Editurii Enciclopedice (1994-1997). Recunoaşterea competenţelor şi a reputaţiei sale au făcut posibilă numirea sa în funcţia de consilier ştiinţific la Direcţia Arhivelor Diplomatice din Ministerul Afacerilor Externe, membru al Comisiei Naţionale pentru Publicarea Documentelor Diplomatice şi consilier personal al lui Adrian Năstase, prim-ministru al Guvernului României. În anul 2002, a fost numit director executiv al Fundaţiei Europene Titulescu, iar un an mai târziu, director ştiinţific al Asociaţiei de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale din România. George Potra, membru titular al Academiei Oamenilor de Ştiinţă din România, a avut o contribuţie însemnată la prezentarea vieţii şi operei lui Nicolae Titulescu. Ca o încununare a eforturilor sale de a aduce în faţa contemporanilor opera şi faptele ilustrului diplomat Nicolae Titulescu, în anul 2015, Academia Română i-a conferit Premiul „NICOLAE TITULESCU” pentru Diplomaţie şi Politologie, in urma publicării lucrarii sale, „Titulescu – după 50 de ani din nou acasă”. Pe lângă activitatea de cercetare care a urmărit istoria culturii, monografii de politică externă, antropologie, istoria politico-diplomatică, despre problematica războiului rece, istoria serviciilor secrete, George G.Potra a avut o prodigioasă activitate de traducător al unor volume din literatura de specialitate şi a semnat peste 500 de studii şi articole.

I-a slujit ca model tatăl său, istoricul şi omul de cultură George Potra (1907- 1990), aşa cum singur mărturisea:„*Eu am avut toată viaţa grija asta, să respect numele Potra, să nu îl fac de ruşine. Moştenirea numelui e foarte grea pentru cineva venit de jos*".

Aurelian Ene

Oameni și locuri

”Medicina este ştiinţa şi conştiinţa
încălzite de iubire faţă de oameni”.
Iuliu Haţieganu

DE STRAJĂ LA GRANIŢA VIEŢII

Din exterior pare o clădire simplă, pe lângă care trecem nepăsători,cu gândul bine ascuns că nu vom ajunge pe aici vreodată. Nu ştim ce ascund aceşti pereţi, câte poveşti şi secrete, câtă durere şi tristeţe, dar şi iubire şi speranţă. Pe dinafară pare o clădire ca oricare alta din Bucureşti, dar câţi dintre noi ne -am întrebat *ce este cu adevărat un spital de urgenţă* ?

Un spital de urgenţă are saloane, culoare, laboratoare şi săli de operaţie, cameră de gardă, o capelă, şi încă multe altele. Dar rămâne ceea ce este în faptul fizic, o clădire. Fără *oamenii* care o fac să fie ce numele spune,-spital de urgenţă-, ar avea numai valoare de inventar. Câtă muncă depun aceşti oameni care lucrează aici nu ştim. Îi cunoaştem doar atunci când avem cel mai mult nevoie de priceperea lor. Chiar şi atunci le cerem să facă pentru noi sau pentru cei dragi nouă mai mult decât oamenii obişnuiţi ar putea să facă, să fie ajutoarele lui Dumnezeu. Să încercăm să înţelegem că aceşti oameni sunt asemenea nouă: sunt oameni cu probleme lor, cu familie, că au părinţi sau că ei înşişi sunt părinţi la rândul lor, cu nopţi nedormite, cu ore de muncă care care se transformă în zile de muncă. Părerile oamenilor care apelează la serviciile celor dintr-un spital de urgenţă sunt împărţite, unii spun că sunt „eroi”, alţii că sunt ”şpăgari”. Vorbim prea mult fără a cerceta, punem prea adesea etichete fără a cunoaşte starea lucrurilor din interior. Câtă răutate, ranchiună şi ură poate să existe între noi?

Medicina este o ştiinţă în care primordială este iubirea pentru apoapele tău, dorinţa să îţi ajuţi semenii şi să îi încurajezi, să le dai speranţa că vor putea să treacă peste orice!

În cadrul secţiei de ATI TOXICOLOGIE, am cunoscut oameni devotaţi, oameni cu un suflet cald şi frumos, oameni de la care am înţeles ce este viaţa de fapt. Viaţa, aşa cum o înţeleg eu acum, nu este decât un drum căruia nu îi cunoştem dinainte traseul, durata şi nici măcar unde şi cum se sfârşeşte, dar e un drum pe care îl alegem singuri. În acest spital am întâlnit cu adevărat o echipă care se completează şi se ajută necondiţionat. O echipă care s-a format ca o familie.

Impactul cel mai puternic pe care l-am resimţit vreodată a fost în acest spital, atunci când mă uitam în jurul meu şi mă gândeam la câte lacrimi, câtă suferinţă , câte zâmbete, câte speranţe, câte dorinţe, câte priviri rugătoare, câte chipuri s-au păstrat în aceste ziduri!? Câte rugăciuni şi câte dorinţe au auzit aceşti pereţi şi câte dintre ele s-au împlinit?

Medicina nu este pentru toată lumea!

Nu este o meserie pe care o poate face oricine! **Este o meserie care se face din pasiune, din dragoste şi cu dăruire, fără să te gândeşti la partea meschină în precaritatea ei, cea financiară**. Pilda „*doctorului fără de arginţi*” rămâne în latura altruistă şi ascetică a meseriei. În lumea asta, în continuă schimbare, cu informaţii care, abia asimilate devin deja perimate, căci vin altele noi, cu tehnici care ne iau pe nepregătite, trebuie sa fii la curent cu ce e nou şi asta te face un doctor bun. Formarea unui doctor bun are costurile ei. Competiţia e cu tine însuţi, pentru că numai aşa te împlineşti. Există o satisfacţie mult mai mare decât răsplata materială atunci când priveşti ochii unui pacient, plini de speranţă şi de fericire, care îţi multumeşte, e acel pacient care, cu puţin timp în urmă, nu putea nici măcar să deschidă ochii.

Oameni și locuri

Este o satisfacţie imensă să priveşti o familie întregită, reunită, care părăseşte spitalul cu iubire şi îţi mulţumeşte pentru tot ce ai făcut pentru recâştigarea sănătăţii celui drag.

Cel mai important lucru este ca tu însuţi să fii multumit că ai putut să ajuţi pe cineva atunci când acesta a avut cea mai mare nevoie de ajutorul tău.

O mică parte din această echipă a acceptat să-mi răspundă la câteva întrebări, să vă arate şi vouă ce înseamnă să fii medic. Să vă lase să vă imaginaţi ce implică această meserie şi să vă facă să vedeţi măcar pentru puţin timp ceea ce văd ei zilnic şi să simţiti pentru câteva secunde măcar ce simt ei. Doresc să mulţumesc domnului profesor doctor Radu Macovei-medic anestezist şi managerul spitalului - doamnei doctor Rodica Ciolacu-medic de medicină de urgenţă, domnului doctor Radu Tincu-medic anestezist şi de terapie intensivă şi doamnei asisent Zoe Ghiorghiu-psiholog la UPU SMURD.

”COLECTIV”sau

”LOCUL UNDE UMANITATEA A ÎNVINS,

UNDE S-A TRECUT DE LA SINE LA NOI!”

Prof. dr. Radu Macovei. Foto Internet

Toată ţara a fost în doliu după cea mai îngrozitoare întâmplare din ultimii 20 de ani. Nu trebuie foarte multe cuvinte pentru a descrie acestă tragedie, întrucât un singur cuvânt este suficient: ”COLECTIV”. I-am întrebat pe aceşti oameni ce impact are asupra lor acest cuvânt, banal la prima vedere.

Dr. Radu Macovei a răspuns simplu, dar totuşi cu foarte multă esenţă:” *Impactul este simplu, tragedia unor copii, tragedie care putea fi EVITATĂ*.”

Dr. Ciolacu Rodica ”*Pentru mine “Colectiv” nu o să fie niciodată doar un cuvânt. Am fost la intervenţie la incendiu în noaptea fatidică, am respirat acelaşi aer cu pacienţii, prietenii lor şi rudele lor. Imaginile aproape apocaliptice sunt greu de acceptat pentru orice om, dar a trebuit să trecem peste impactul emoţional şi să acţionăm rapid şi eficient pentru salvarea a cât mai multe victime. Atunci am depus o muncă enormă şi am căpătat o experienţă unică pe care nici eu şi nici colegii mei nu ne-am dorit-o. Chipurile victimelor din noaptea aceea însă nu se vor şterge niciodată din memoria vizuală a niciunuia dintre noi. “Colectiv” este pentru mine o noapte de muncă titanică urmată de zile şi nopţi de încordare, muncă şi ajutor pentru victime şi aparţinători şi, mai ales, compasiune pentru victime şi familiile lor”.*

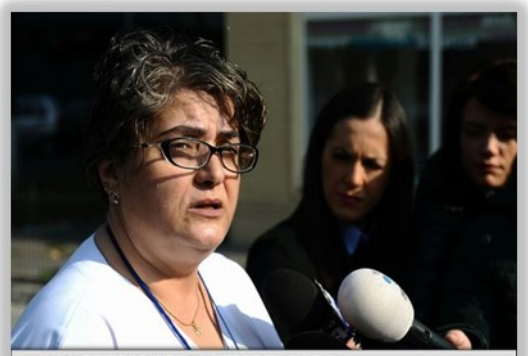

Angelo BREZOIANU / AGERPRES FOTO

Dr. Rodica Ciolacu

Dr. Radu Tincu:”*Din data de 30 octombrie 2015, "Colectiv" înseamnă pentru toţi românii locul unde distracţia a fost înlocuită cu moartea, locul unde muzica rock a sunat a reqviem, locul unde distracţia a fost înlocuită cu durerea, unde moartea a lovit fulgerător şi nemilos, alegând într-un mod aparent aleatoriu trupuri şi suflete diferite, dar şi locul unde umanitatea a învins, unde s-a trecut de la sine la noi, în speranţa că doar împreună putem salva*.”

Oameni și locuri

Asist. Zoe Ghiorghiu:"*Când spun –Colectiv- spun durere, suferinţă, tineri frumoşi mutilaţi familii îndoliate, părinţi distruşi. Când spun –Colectiv- spun speranţă pentru cei care au supravieţuit, dorinţa de însănătoşire, bucuria revederii, bucuria întoarcerii în familie.*

Când spun -Colectiv- spun speranţa de mai bine, de a fi mai buni, mai înţelegători, mai uniţi, mai concilianţi. Ar fi trebuit să fie o lecţie pentru noi toţi, dar ne-a unit prea puţin, personalul medical fiind considerat de unii "ÎNGERI SALVATORI", iar de alţii "DEMONI"! Când spun –Colectiv- spun dăruire, respect pentru profesie şi pentru oameni."

Doamna **Dr. Rodica Ciolacu** m-a emoţionat cu o poveste minunată pe care nu o va putea uita. E "*povestea unui copil de 5-6 ani care a fost adus în Stop Cardio-Respirator (SCR) de părinţi (căzuse într-un lac de la marginea Bucureştiului şi se înecase). Am început să lucrăm conform protocoalelor pentru SCR şi, deşi timpul de aplicare a protocolului care este de obicei 40-60 minute se terminase, noi am continuat manevrele de resuscitare. Resuscitam şi ne rugam în acelaşi timp. Cam la 2 ore de la sosirea în camera de gardă, copilul resuscitat avea puls, era stabil şi a putut fi transportat la Spitalul de Urgenţă de copii „Grigore Alexandrescu". Am aflat cam la o lună, de la colegii de la spitalul de copii, că pacientul nostru fusese externat, vorbea, mergea, era recuperat complet. Poate l-am ajutat atunci şi cu sufletul nu numai cu gesturile noastre. Fiecare pacient are şansa lui şi scopul activităţii noastre e să-i oferim această şansă.*" Din aceasta scurtă povestire putem oare să înţelegem că medicii nu sunt nişte persoane care se gândesc doar la partea financiară, ci iubesc ceea ce fac şi o fac cu devotament şi iubire?

Putem să înţelegem că sunt nişte oameni minunaţi care se bucură, nu de partea financiară aşa cum spun unele persoane, ci de şansa la viaţă pe care o oferă celor din jur!?

Medicii sunt oameni ca şi noi, oameni care învaţă constant, oameni care învaţă de la cei cu experienţă, oameni dornici să asimileze cât mai multe informaţii dar dispuşi să împărtăşească şi celor din jurul lor din experienţa profesională!

"*Cel mai mare câştig este experienţa profesională, îmbunătăţirea bagajului de cunoştiinţe medicale, de tehnici specifice specialităţii noastre şi de reacţii rapide în faţa pacientului critic. La fel de importantă este învăţarea muncii în echipă şi înţelegerea faptului că toţi cei care se ocupă de un pacient la un moment dat; medici, asistenţi, infirmiere, brancardieri, voluntari (eventual) formează un mecanism complex, care nu poate să funcţioneze perfect decât dacă toate părţile componente funcţionează fără nici o greşeală.*" **Dr. Ciolacu Rodica**

"*În urma acestor ani de muncă am învăţat să iubesc şi să înţeleg oamenii. Să le fiu aproape,să le înţeleg durerile, fizice sau sufleteşti. Am învăţat să lucrez în echipă. Am învăţat că oamenii nu sunt ceea ce par a fi. Am învăţat să nu mă bucure partea financiară, ci un zâmbet şi o mulţumire spusă cu căldură.*" **Dr. Ciolacu Rodica**

DORESC CA PRIN ACEST SCURT MATERIAL SĂ ÎNCERC SĂ ELIMIN SPECULAŢIILE ŞI SĂ ÎNLĂTUR CUVINTELE NECUVENITE CARE SE ARUNCĂ ÎN SPATE EROILOR NOŞTRII, MEDICII!

EI AU UN MESAJ PENTRU NOI!

Pacientul "*poate alege medicul la care să se prezinte şi să ceară ajutor medical, iar dacă are suspiciunea că ar fi "şpăgar" se poate adresa altui medic. Decizia le aparţine! Discuţia cu „şpaga" este deja redundantă. Aduc aminte celor care deschid această discuţie că şpaga are două părţi ocupate de două persoane: cea care dă şi cea care ia. În accepţiunea mea, ambele părţi sunt la fel de vinovate.*

Oameni și locuri

Şi atunci, ca în povestea biblică, putem să spunem parafrazând: să arunce cu "vorba" cel ce nu a greşit niciodată". **Dr. Rodica Ciolacu**

"*Imaginea denaturată care planează astăzi asupra sistemului medical, prezentată în mod voit de mass-media printr-un proces de generalizare incorectă, a alimentat neputinţele şi neajunsurile oamenilor bolnavi şi a transformat întreaga lor energie într-o permanentă luptă cu sistemul medical. Mass-media compară sistemul sanitar românesc cu cel european, uitând să spună faptul că ţările mai dezvoltate sunt oricum ierarhizate economic şi este absurd să ceri sistemului românesc medical să fie asemănător celui britanic, când cele două ţări se află la nivele economice total diferite.*"**Dr. Radu Tincu**

"*Să se respecte statutul de medic şi ceea ce înseamnă personalul medical*"**Dr. Radu Macovei**

"*Să se înţeleagă că un buchet de flori nu înseamnă şpagă, este un doar un gest de mulţumire.Să nu îi mai judece pe cei din jurul lor atâta timp cât nu cunosc ce înseamnă munca într-un spital şi nu o vor înţelege poate niciodată!*" **Psiholog Zoe Ghiorghiu**

MEDICINA DE URGENŢĂ!

"*Medicina de Urgenţă este specialitatea de prim contact cu un pacient şi noi o situăm, mai în glumă mai în serios, "la porţile medicinei". De ce spunem asta? Pentru că ne ocupăm de evaluarea, stabilizarea şi transportul pacientului în prespital şi la camera de gardă a spitalului, reevaluarea, stabilizarea, tratamentul de urgenţă, diagnosticul şi transportul pacientului către secţia unde va fi internat. Este o specialitate de mare răspundere unde deciziile trebuie luate foarte rapid şi gesturile medicale să fie foarte precise.*"(Dr. Rodica Ciolacu)

Oameni și locuri

Am intrat puţin şi în viaţa privată a acestor oameni, încercând să aflu dacă aceasta le este afectată! Depun o muncă extraordinară. Uneori nu au timp nici să doarmă, dar unii dintre noi se bucură atunci când sunt blamaţi, fără să încercăm să înţelegem că şi ei au o viaţă personală, o familie cu bucuriile şi necazurile ei!

”*Pentru toţi cei care lucrează cu oameni blolnavi, cu nevoi şi cerinţe din cele mai diverse, cu suferinţa întipărită pe chip, cred că este foarte greu, o dată cu trecerea anilor, să înveţi să gestionezi tot acest tumult de stări de spirit care, iniţial ,te copleşesc. Nu există manual din care să înveţi aceste lucruri. Din cărţi învăţăm doar diagnosticul şi tratamentul pe care să-l aplicăm corect la pacienţi. Pentru familiile noastre este dificil să înţeleagă de ce un membru de familie poate fi chemat la orice oră din zi sau din noapte la serviciu, indiferent dacă este o sărbătoare în familie sau este ziua liberă. Pentru noi,şi nu vorbesc numai de medicii de urgenţă, cred că e greu să “laşi la uşa casei grijile”, întrebările, stresul de la serviciu şi atunci familia se simte neglijată…!*” **Dr. Ciolacu Rodica**

”*Ca viaţa de familie să nu fie afectată este nevoie de o familie eminamente casnică, care să nu lucreze şi să se rezume la dăruirea totală ca timp şi spaţiu. Profesiile actuale necesită dăruire şi timp,dar lasă puţin loc şi pentru petrecerea împreună cu familia a unorperioade pline de încărcătură sentimentală. Nu cantitatea de timp contează, ci calitatea şi intensitatea lui*.” **Dr. RaduTincu**

Ştiţi ce însemnă să conduci o astfel de armată ? Câtă muncă, răbdare şi dăruire îţi trebuie?” Managerul spitalului a încercat să ne spună pe scurt câte ceva despre munca pe care o depune şi am observat că iubeşte ceea ce face, iubeşte spitalul, personalul şi este trup şi suflet alături de oamenii care au nevoie de el.

Nu este decât un manager obişnuit, este o persoană la care te poţi duce oricând pentru un sfat ştiind că ţi-l oferă cu drag!

”*Este foarte greu să managerizezi un astfel de spital, întrucât personalul spitalului este numeros, (aproximativ 2500 de angajaţi). Pe unii nu ai cum să îi cunoşti întrucât vin şi pleacă.*

Problemele acestui spital sunt numeroase, necesită multă muncă,atenţie şi comportament asertiv, civilizat şi adecvat pentru fiecare persoană. Să nu uităm că lucrăm cu oameni din diverse medii sociale, că toată mass-media şi concetăţenii nostri se pricep la medicină, politică şi fotbal. În spital se află UPU-(UNITATEA DE PRIMIRI URGENŢE) şi S.M.U.R.D”.

„*Ne confruntăm şi cu lipsa de personal, care îngreunează foarte mult munca şi procesele de îngrijire a bolnavilor. O altă problemă este birocraţia imensă, corespondenţa cu Direcţia sanitară şi cu Ministerul Sănătăţii, cu oamenii care reclamă actul medical, cu personalul care uneori nu îşi face datoria, cu diversele procese care sunt intentate spitalului.*”

„*Chiar dacă este foarte greu, sunt fericit că secţiile se renovează, că ni se aduce, pe cât posibil, aparatură nouă. Pe scurt, în ultimii patru ani, am beneficiat de finanţări şi sperăm ca într-un viitor apropiat să avem un spital de elită .*” **Dr. Radu Macovei**

„**Totdeauna tuturor gata pentru ajutor!”**

Anca Ghiorghiu

Oameni și locuri

Random Act of Kindness

Inițiativa „Random Act of Kindness" a demarat încă din iarna anului 2015, când un grup de voluntari ai Colegiului Național „Matei Basarab" s-a gândit să le facă o bucurie copiilor de la secția de hemodializă a spitalului „Marie S. Curie", intrând în pielea spiridușilor lui Moș Crăciun. De data aceasta, ei s-au gândit să-i dea o mână de ajutor Iepurașului, cu ocazia Sfântului Paște și să le îndeplinească dorințele unor puști energici, ambițioși, cu aspirații mari, dar cu o situație socio-economică ce îi defavorizează în drumul lor spre împlinire. Este vorba despre un grup de 13 elevi, cu vârste cuprinse între 6 și 15 ani, de la Școala GimnazialăGlâmbocata din comuna Leordeni, județul Argeș.

Campania a debutat la 1 martie, cu amplasarea unui stand de mărțișoare la parterul liceului. Mărțișoarele au fost confecționate și donate în egală măsură de elevi și profesori și oferite spre vânzare. Au urmat câteva săptămâni în care voluntarii R.A.K. au organizat strângerea de fonduri și au apelat la colegii lor pentru ajutor și compasiune. La final, se strânseseră peste 2.000 de lei și donații ce constau în haine, jucării și cărți. Acțiunea de voluntariat s-a bucurat și de sprijinul firmei de jucării Miridan, care a donat biciclete, role, skateboard-uri, mașinuțe cu telecomandă, păpuși și nu numai. Copiilor li s-au cumpărat și câte o pereche de încălțăminte și, tot pentru ei, au fost pregătite și pachete cu mâncare, dulciuri și fructe.

În ziua plecării, cu o săptămână înainte de Paște, curtea liceului era împânzită de pungile cu daruri ce aveau să ajungă la copii. Deși sfioși și vizibil emoționați la început, elevii au fost impresionați de cadouri și s-au bucurat din suflet. Erau entuziasmați, mai ales că dorințele destăinuite în scrisoarea către Iepuraș fuseseră îndeplinite. „Sunt atât de fericit, încât nici nu știu cum să ma exprim!", a recunoscut unul dintre puști.

Cea mai facilă cale de a atinge satisfacția și împlinirea sufletească este prin generozitate, așa că nu uitați: niciodată nu este prea târziu să dăruiți!

Mulțumiri voluntarilor, cadrelor didactice, partenerilor și tuturor celor care ne-au oferit ajutor și susținere! Fără voi nu am fi ajuns la un rezultat atât de frumos!

Daniela Gheorghe și Ștefania Vochin

Oameni și locuri. Istorie furată

SĂ MORI DIN DOR DE ȚARĂ

În baza pactului Ribbentrop - Molotov, în anul 1940, sovieticii au dat un ultimatum României, prin care trebuia să se cedeze Basarabia şi Nordul Bucovinei, teritorii în care trăiau peste 3 milioane de români. În primul an de la ocupaţia sovietică, peste 7.000 de bucovineni au reuşit să fugă la sud de Cernăuţi şi să se întoarcă acasă.

Colonelul în rezervă Petru Huţan a povestit cum s-au desfăşurat evenimentele de la 1 aprilie 1941, când 3.000 de bucovineni, care au vrut să părăsească Uniunea Sovietică şi să se refugieze în România au fost omorâţi de grănicerii sovietici, care trăgeau în ei ca „*în iepuri*".

Pentru stoparea acestor treceri ale noii frontiere, sovieticii au pus mai mulţi soldaţi la graniţă, iar cetăţenii care aveau rude în România erau declaraţi trădători de ţară şi deportaţi la muncă în Siberia. Pe 19 noiembrie 1940, 105 locuitori din satul Suceveni au încercat să treacă graniţa, însă au fost prinşi de soldaţii sovietici. Trei din aceştia au fost omorâţi pe loc, în timp ce alţi doi au fost răniţi. Ca pedeapsă, rudele bucovinenilor din Suceveni, care au vrut să treacă graniţa în România, au fost deportate în Siberia.

Foto: Petre Huţan

Pe 6 februarie 1941, alţi 500 de bucovineni au avut o noua încercare de a trece graniţa în România. Aceştia au fost întâmpinaţi de grănicerii ruşi cu o rafală de gloanţe, doar 57 de persoane reuşind să ajungă în ţara lor de origine. Sovieticii au arestat atunci 44 de persoane, din care 12 au fost condamnate la moarte, iar celelalte 32 au fost condamnate la 10 ani de muncă silnică.

Pe 1 aprilie 1941, a urmat **masacrul de la Fântâna Albă**. Peste 10.000 de bucovineni au pornit spre graniţa dintre URSS şi România, după ce prin localităţile dintre cele două ţări au fost lansate zvonuri cum că sovieticii permit trecerea graniţei. În apropiere de graniţa cu România, la doar trei kilometri, soldaţii sovietici au început să tragă cu mitralierele în români, 3.000 de bucovineni fiind atunci fie omorâţi de gloanţe, fie tăiaţi cu sabia de grăniceri. După acest masacru, cei 3.000 de români omorâţi au fost duşi şi îngropaţi în mai multe gropi comune, ce au fost săpate dinainte. Legenda spune ca pământul s-a mişcat în zona respectivă mai bine de două nopţi, deoarece mulţi dintre cei îngropaţi erau încă în viaţă în momentul în care au fost aruncaţi în groapă.

Petru Huţan, unul dintre supraviețuitorii masacrului de la Fântâna Albă, ne-a povestit cum s-au desfaşurat evenimentele din data 1 aprilie 1941. Acesta a precizat ca românii vroiau doar să se întoarcă la patria-mamă, după ce germanilor li s-a permis acest lucru. Petru, împreună cu tatăl său, au încercat să ajungă în România, unde urmau să-şi aducă rudele după ce făceau o cerere pentru reîntregirea familiei.

"*Când coloana s-a îndreptat către frontieră, a venit o subunitate de cavalerie, un pluton de călăreţi. Aceştia s-au împărţit în două, o parte spre stânga şi o parte spre dreapta, fără să zică nimic. Deodată s-a tras o salvă de gloanţe de mitralieră automată, de ne-au piuit deasupra capului gloanţele.*

Tata îmi spuse să stau, să nu mai înaintăm. Lumea, fredonând cântece patriotice, a înaintat, însă noi nu am înaintat, la fel şi cei din spatele nostru. În momentul când a doua salvă de armă automată a fost trasă, aceasta a lovit în plin coloana de oameni.

Noi am rămas pe loc, că spre noi nu trăgeau, deoarece, la început, au luat la ţintă capul coloanei. Au început să se vaite oamenii, copiii strigau că au fost împuşcaţi, iar noi ne-am despărţit de coloană şi am mers înapoi la Siret. Pe malul Siretului am găsit nişte răchiti mari care erau pe malul apei şi dedesupt erau nişte răgălii şi acolo am intrat, ascunzându-ne acolo”. Tata a spus: “*De aici nu mai plecăm până la noapte! Băi copile, uite ce facem, să ne ferim, nu cumva să ne întâlnim cu cineva, să nu ştie nimeni că am fost acolo.*

Oameni și locuri

Pe şosea alergau ăia cu caii, împuşcau, trăgeau cu mitraliera, dar o parte din cetateni… au zis să continuăm să mergem acasă, că noi nu mai mergem spre frontieră, însă călareţii au început să alerge după ei."

"*Dacă părăseai şoseaua, te împuşca, trăgea după tine, ca după iepuri. Am stat acolo până s-a înnoptat, după care am plecat spre casă, pe marginea râului, ferindu-ne să nu ne întâlnim cu nici un individ indiferent ce ar fi. De pe marginea apei noi vedeam toată panorama către şosea, către Cupca şi Suceveni.*"

"*Am mers pe marginea râului, până am dat de un pârâu care ducea în gospodăria noastră. Când am ajuns acasă, mama, fratele şi bunica, stăteau şi aşteptau. Ei ştiau ce s-a întâmplat, dar nu ştiau dacă noi am ajuns până în frontieră sau nu, sau dacă suntem împuşcaţi*", a povestit colonelul în rezervă Petru Huţan, care avea 14 ani la momentul masacrului, de la 1 aprilie 1941.

Abia în anul 1944 acesta a ajuns în România unde a şi rămas, stabilindu-se la Iaşi. El s-a întors pentru prima dată la Fântâna Albă abia în 2012, la 71 de ani de la masacru.
Profesorul Gheorghe Mihailiuc, un alt supraviețuitor al masacrului de la FântanaAlbă, a povestit cele trăite atunci în cartea sa de poezie şi proză „Dincolo de cuvintele rostite", volum apărut în anul 2004 la Hliboca, în Ucraina.

„La 1 aprilie 1941, câteva mii de români, chemaţi de dorul libertăţii, au pornit paşii spre Fântana Albă, la frontieră. Dar pentru mulţi acest drum a fost fără întoarcere. Eram şi eu, împreună cu fratele mai mare, printre ei. Am fost martor ocular şi am văzut cum s-au desfăşurat lucrurile. A fost un adevărat masacru, un genocid.

Varniţa mi-a rămas în amintire ca un simbol al barbariei. În memorie s-au întipărit episoade de o rară cruzime, crâmpeie ce mă urmăresc cu înfiorare toata viaţa.

Ucigaşii au aşteptat cu degetul pe trăgaci până când mulţimea a ieşit la luminiş. Cineva din mulţime a strigat: "La pământ!"Şuvoiul neîntrerupt de foc ne ţinea culcaţi, cu respiraţia curmată. În acea stare de încremenire un bărbat din primele rânduri a strigat peste puterile sale: "Înainte, fraţilor, ei nu vor cuteza să ne omoare!".

*Dar chiar atunci a început măcelul. Tragedia de acum jumătate de secol mă nelinişteste până astăzi, deoarece nu sunt convins că-i imposibilă repetarea unor asemenea nenorociri. E greu de redat în cuvinte tot ce am văzut la Varniţa. Era un adevărat iad de la pământ până la cer. În ochii mei, un flăcau voinic, cu tricolorul în mână, s-a prăbuşit într-o baltă de sânge. Aud şi acum strigătele lui cu groaza morţii pe buze: "**Fugiţi, oameni buni, eu rămân aici să mor pentru libertate!**".*

În învălmăşeală m-am pierdut de fratele meu. Întregul câmp era o spaimă, oamenii cădeau ca frunzele de brumă. Soldaţii trăgeau fără întrerupere, cu precădere în grupurile compacte de oameni. Aproape inconştient am început să fug prin desiş. Moartea mă păştea la fiecare pas... Deodată mi s-a făcut întuneric înaintea ochilor şi am căzut. Au urmat câteva momente de tihnă. Dar degrabă mi-am venit în fire. Frica de moarte m-a pus în picioare şi am început să fug la întâmplare. Nu ştiam ce să fac, încotro s-o iau. Noaptea grăbită se aşeza peste copaci. Se auzeau încă împuşcături sporadice, la care tresăream ca muşcat de şarpe. "Braconierii"ieşiseră din nou la vânătoare de oameni. Aşteptam sfârşitul. Mă întrebam unde o fi fratele Culuţă, ce le voi spune părinţilor, dacă voi scăpa cu zile. Şi totuşi, am avut noroc. Îmi sclipi o nădejde trimisă de Dumnezeu. Prin întuneric zării un om care cobora povârnişul, ţinându-se de copaci. Îmi făcu semn s-o iau după el. Ca prin minune am ajuns în satul Camenca. Nişte oameni cu suflet mare, ucraineni de naţionalitate, ne-au dat adăpost şi ne -au hrănit. Datorită lor am rămas cu zile. Ucrainenii, ca şi românii, visau să scape de asuprire, să fie oameni liberi. În sat câinii lătrau a moarte. Într-o şură, unde am fost ascunşi, am dat de mai mulţi oameni, care tremurau de frică. A fost o noapte plină de spaimă.

Cu riscul de a cădea în ghearele soldaţilor, am ajuns acasă a doua zi, pe la chindii. Şi până acum, uneori, aud şuieratul acelor gloanţe blestemate. Timpul trece mai mult în rău decât în bine, trec şi amintirile, cum se duc fără întoarcere toate de pe pământ. Se ruinează imperii şi regimuri totalitare.
Fascismul a fost demascat, condamnat, interzis.
De ce oare s-a procedat astfel numai cu acest regim odios?

Dănuţ Zuzeac, « Adevărul »,2015

ŞCOALĂ
&
Trezit la 7 dimineaţa
Caterinca&Bagaboonţeli
EST.2013

SINE CERA

"*Cu sinceritate,…*"; "*A ta sinceră…/Al tău sincer…*"; etc.

Cred ca noi toţi am văzut scrisori încheiate în aceste expresii care evocă onestitatea cu care ne exprimăm sentimentele (de apreciere, prietenie, romantic) şi care au rolul de a ne întări spusele şi a le înnobila.

A fi sincer înseamnă deschidere faţă de o persoană anume sau chiar faţă de propria persoană; înseamnă relevarea sinelui, aducerea la suprafaţă şi explorarea perfecţiunii interioare, fără a masca defecte, fără a umple hibe ale personalităţii, superficial. Şi totusi, de ce nu am ascunde acele colţuri umbroase care urâţesc sufletul?

Răspunsul este unul relativ simplu: defectele dau formă, creează ceva neintenţionat, dar unic. Tocmai dezvăluirea defectelor este motivul pentru care suntem *"sine cera"*.

Tot ceea ce reprezintă astăzi cuvântul acesta atât de simplu şi totuşi desuet, îşi are originile într-o perioadă crucială a culturii europene, o eră a întoarcerii la începuturi şi la valorile Antichităţii greco-romane şi anume, Renaşterea. Toate domeniile au înflorit dintr-o dată, dar artele au fost cele care au lăsat posterităţii cele mai grăitoare opere ale tuturor timpurilor: picturi, basoreliefuri,statuete, catedrale…sculpturi. Cine a văzut aceste tablouri impresionante pe care le creeaza perfecţiunea divină a tuturor minunilor artistice ale epocii renascentiste, poate s-a întrebat "*Cum e posibil*?". E adevarat, nu găsim nimic nelalocul lui în sculpturi, dar este oare totul perfect lucrat? Nu, nu este. Există momente în viaţa unui geniu artistic când şi acesta face greşeli. Dar ele nu pot lăsa urme pe Creaţia sa. De aceea, s-a recurs la un artificiu care să permită artistului să remedieze imperfecţiunile care ştirbesc frumuseţea Operei sale.

Michelangelo. Studiu pentru "The Taddei Madona", Staatliche Museen,

Acest mic truc era folosit în special de artiştii mai puţin cunoscuţi care utilizau ceara fierbinte pentru a umple golurile din sculpturile lor, creând astfel o pseudoperfecţiune: din afară lucrarea era fără cusur, dar apropierea de suprafaţa ei şi o privire mai atentă te putea convinge că sculptura este o prefăcătorie desăvârşită! Cam aşa este şi cu oamenii. De aceea, epoca modernităţii s-a aflat sub egida sincerităţii, onestităţii şi onoarei, cel puţin în teorie. Cu alte cuvinte, "sine cera"…

Cel mai cunoscut exemplu de "sinceritate" din epoca renascentistă este **Michelangelo Buonarroti** (1475-1564) care a creat adevarate "*icoane de-nchinat*" în istoria artelor. Acesta a fost şi unul dintre motivele pentru care Michelangelo a ieşit în evidenţă faţă de alţi "trişori" care şi-au mascat adevăratul stil şi au sfidat revelaţia divină. Dovezile sunt încă prezente în viaţa noastră ("La Pieta", "Capela Sistina", "David", "Bachus beat", "Moise", etc) pentru a ne "vorbi"despre măreţia care a încununat acea epocă glorioasă a artelor şi ştiinţelor.

ŞCOALĂ
&
Trezit la 7 dimineaţa
Caterinca&Bagaboonţeli
EST.2013

SINE CERA

Şi totuşi, nu a fost întotdeauna vorba despre artă, căci şi noi suntem tot o Creaţie aflată sub egida imperfecţiunii, şi noi avem nevoie de "ceară". Doar că, a fi tu însuţi, pe lângă faptul că e ceva firesc, este şi o dovadă de acceptare şi încredere. Aşadar, propun să încheiem acest "petit article" cu o povestioară şi o curiozitate în acelaşi timp.

"Odinioară, olarii confecţionau vasele şi le încredintau negustorilor spre vânzare. În timpul transportului, vasele se ciocneau unele cu altele şi deseori se fisurau. Uneori, fisura era atât de fină, încât nu se putea observa cu ochiul liber. Atunci, negustorii au găsit soluţia perfectă. Topeau multă ceară şi lăsau vasele fisurate să stea un timp în ceara fierbinte şi subţire. Stratul depus ascundea orice fisură. Totul era bine până când ceara se topea, iar fisura era descoperită. După două-trei păcăleli, cumpărătorii au aflat şiretlicul şi întrebau înainte de a cumpăra un vas:

"Sine cera?" (Fara ceară?)

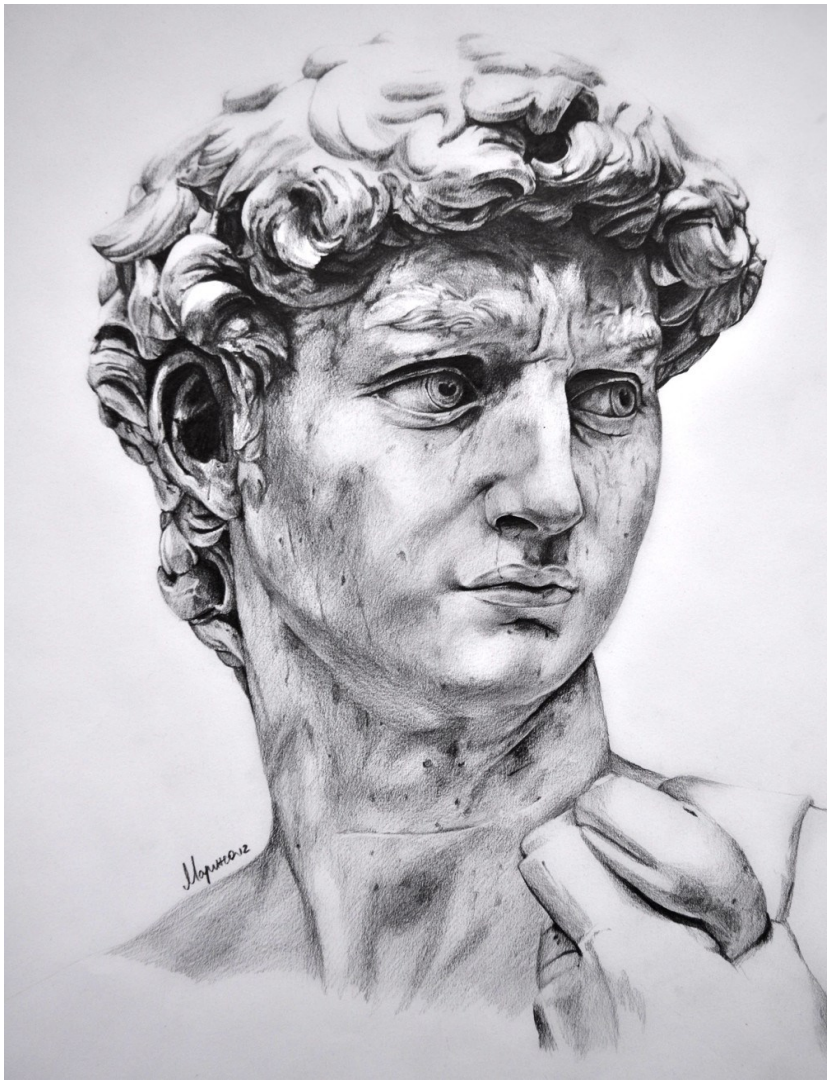

Studiu in creion dupa David. imgur.com

Dacă răspunsul era "sine cera", atunci dădeau mâna şi încheiau tranzacţia."

În consecinţă, aş dori să smulg o promisiune de la tine…că vei lăsa imperfecţiunile să-ţi dea forma, una numai a ta, fără măşti, ascunzişuri sau umpluturi…pur şi simplu…"sine cera".

Vă doresc o zi sinceră,

Andreea Livia Vilău

Pasiunea este singura cale care ne conduce adânc în noi

“Cine crede-n zbor, e stăpân peste zare” Lucian Blaga

Planorul este un aparat de zbor fără un grup motopropulsor, care zboară printr-o continuă pantă de coborâre.

Planorismul este un domeniu al aviației generale în care piloții se formează și se antrenează în zborul planor pentru a rămâne cât mai mult timp în aer, pentru a parcurge distanțe cât mai mari sau pentru evoluții acrobatice din cele mai diverse.

Dar cum poate rămâne un aparat de zbor fără motor câteva ore în aer sau cum poate să parcurgă sute de kilometri? Ei bine, atmosfera este în continuă schimbare datorită unor serii de transformări zilnice.

Există trei tipuri de zbor pentru câștigul de înălțime la planor: pantă, termică şi undă.

Cel mai frecvent și mai ușor tip este **zborul termic**. Termica este o mișcare atmosferică în timpul căreia aerul, încălzit prin radiație terestră, începe să urce spre zonele înalte ale troposferei, lăsând aerul rece să coboare.

În cadrul Aeroclubului României, până la vârsta de 23 de ani, cursurile se oferă gratuit pentru cei pasionați atât de **zborul planor**, cât și **motor**. Bineînțeles, ei trebuie selectați printr-un examen din nouă materii și anume: cunoașterea aeronavei, meteorologie, legislație aeronautică, navigație, performanțe și planificarea zborului, principiile zborului, proceduri operaționale, performanțe umane și comunicații.

Planorismul este cel mai frumos, dar și cel mai greu tip de zbor. Frumusețea acestui sport este liniștea și senzația de libertate oferită de aripi.

Senzația sau, mai bine zis, percepția forțelor ce acționează asupra corpului este mult mai accentuată. Simți fiecare accelerație, atât cele din axa longitudinală, cât și cele din axa verticală, fiecare viteză, fiecare înclinare, etc.

Totuși, acest sport presupune competiții. Planoriștii se întrec în performanțe, în evoluții acrobatice și zbor de distanță. Există nenumărate incidente în care planorul nu a reuşit să ajungă acasă și a aterizat afară. Bineînteles ca media televizată și scrisă fac contrapublicitate, iar din acest motiv auziți constant că un avion s-a prăbușit, pilotul de abia a scăpat, dar, de fapt, era un planor aterizat afară, pilotul fiind bine, sănătos.

Ștefan Ţalapin

D'ale bucureştenilor

LUCIA DEMETRIUS
www.galeriaportretelor.ro

LUCIA DEMETRIUS

Cu puțin timp în urmă, aflam pentru întâia dată sau o redescopeream pe Lucia Demetrius prin piesa „Trei generații", pusă în scenă la Teatrul Odeon. Acum, vă propun să facem cunoștință cu scriitoarea și să o priviți cu luciditate și fascinație, așa cum făcea și marele critic Eugen Lovinescu, cu care ar fi avut o legătură amoroasă.

Personalitatea Luciei Demetrius este adesea asociată cu numeroase controverse. Șlefuit la cenaclul „Sburătorul", talentul fiicei lui Vasile Demetrius avea să se materializeze în scrieri sensibile, fragile, „camilpetresciene" la începutul carierei și proletcultiste spre final.

În timpul regimului comunist s-a bucurat de apreciere, câștigând Premiul de stat. În ultimii ani de viață, după căderea regimului, când editurile refuzau să îi publice scrierile literare, Lucia Demetrius a asistat neputincioasă la prăbușirea definitivă a notorietății sale.

Despre debutul său literar puteți afla chiar prin articolul citat mai jos, aparținând lui Eugen Lovinescu.

Ziarul "Adevarul", 5.05.1936

„Anul trecut, pe la sfârșitul lui Iunie, am publicat în „Adevărul" câteva rânduri asupra acestei tinere scriitoare. Ne citise o nuvelă, O zi plină, și-mi plăcuse procesul evoluției de la subiectiv, la obiectiv, adică, de fapt, redarea aceleiași stări sufletești cunoscute printr-o succesiune de fapte exterioare colectate și înregistrate într-un anumit fel. Semn de maturitate.
Cum nuvela nu era tipărită și scriitoarea nu publicase încă vreun volum, portretul avea aerul unei recunoașteri premature, act personal de pură bunăvoință, ce ar fi putut merita semnul mic al unei mici gratitudini. Așa crezusem. O zi, două, o săptămână, nimic. Lucia Demetrius nu-mi dădea niciun semn de viață. Am intrat în vară; am ieșit apoi din ea; au trecut, astfel, vreo trei sau patru luni, până ce într-o dimineață de Octombrie văzui apropiindu-se de mine, într-o librărie, mica ființă a fetei, cu umerii ușor aduși, ca la tata cum spune ea undeva, ca la un robot minuscul al mizeriei de a trăi, cum cred eu, și cu aerului ei obișnuit de blândă dar încăpățânată sfiiciune mă întâmpină:

– Tocmai voiam, maestre, să vă văd ca să vă mulțumesc.

Mă trăsei cu un pas îndărăt, cu ochi ce ar fi voit să prindă parcă din aer o amintire rebelă.
– Și pentru ce, dudue?
– Pentru articol.
— Ce articol? Continuai să îmi joc mirarea cu natural.
Fata se discumpăni puțin.
– Pentru articolul pe care l-ați publicat în „Adevărul" despre mine.
– Am publicat eu un articol despre d-ta?

Ea păli, roși, se tulbură. Emotivă, nu știa ce să creadă; fusese oare victima unei confuzii? Citise cu adevărat articolul, ori i se păruse numai? Nu halucina?
Îmi trecui mâna peste fruntea încordată.

D'ale bucureştenilor

– Din „Adevărul", zici? Şi când a apărut?
– În Iunie, expiră ea cu ochii lipiţi pe mine pentru a-şi curma nedumerirea.
– Şi în ce lună suntem acum, dudue?
– În Octombrie?
– Cum vrai să-mi mai aduc aminte în Octombrie de un articol din Iunie...Au trecut de atunci patru luni. Iar dacă, în adevăr, am publicat în Iunie articolul despre care vorbeşti, nu văd rostul unei mulţumiri în Octombrie.

Fata înțelege; emoția ei obișnuită lunecă la panică și sfârșeală; începu să bâlbâie cu disperări explodate în apă... Scuze zugrumate... îmi telefonase o dată... poate de două ori...plecase apoi la Bușteni... stătuse acolo două luni...

– Ei, şi ce, o întrerupsei rece, la Bușteni nu mai există oare cerneală și hârtie?

Apoi pentru a-i da lovitura de grație, reluai pe un ton calm, flegmatic, ca și cum aș fi expus de pe catedră o teorie:

– Când un critic publică un articol elogios despre un scriitor, nu-i rămâne acestuia decât două atitudini posibile. Dacă privește actul criticului ca un act public, profesional, de resortul strict al conștiinței lui, atunci el nu implică niciun fel de răspuns sau gratitudine... Este atitudinea cea mai bună și mai demnă, pe care am practicat-o și eu încă din începuturile mele literare și ți-o recomand și dumitale. Înțeleg, deci, că nu ai a-mi mulțumi pentru articol, chiar dacă el nu e un simplu act profesional de critic, ci, constituind o anticipație față de un scriitor inexistent încă, e mai mult un act de bunăvoință personală. Ori dacă preferi să intri în categoria din ce în ce mai rară a celor ce vor să întrețină relații de curtenie sau amabilitate cu criticii, atunci mulțumirea trebuie să urmeze imediat automat. Dumneata ai luat însă o cale inadmisibilă: ai lăsat să treacă la mijloc patru luni și te-ai folosit doar de întâmplarea ce m-a scos în drum pentru a împlini un gest pe care nu ţi-l cere nimeni.

Crezând că am speriat-o de ajuns am luat-o apoi de bărbie prietenește (firește intenţionat) şi i-am adăogat râzând:

– Ca să mă împaci, vino Duminica viitoare și ne citește ce ai scris pe vară. Dacă e bine, te iert.

Am plecat, astfel, mulțumit de mine și de lecția de tactică literară ce-i dădusem... Stupidul! Nici nu-mi închipuiam că fărâma aceasta de femeie aiurită, emotivă, speriată, pururi în panică, este o copilă de geniu, care n-are nevoie de norme de bună purtare... Geniu? Când am mai întrebuințat cuvântul acesta? Sau cine a îndrăznit să-l mai întrebuințeze decât doar față de morți și numai ca să poată strivi prin el pe cei vii? Geniu? Își poate lua cineva răspunderea unui cuvânt atât de grav, atât de puțin definit, atât de misterios? Îl voiu întrebuința totuși cu oricâtă primejdie ar cuprinde în el și, mai ales, cu toată greutatea delimitării sensului lui. Se scrie, firește, la noi, cu mult mai mult talent decât cel al Luciei Demetrius, cu mult mai multă artă stilistică și putere de creație obiectivă. Nu mai vorbesc de organizare constructivă. Romanele Hortensiei Papadat-Bengescu, de pildă, au o monumentalitate pe planuri vaste, îmbrățișând o întreagă clasă socială, cu varietate de caractere, cu forță de evocare, de analizare, de îmbinare, de însuflețire prin lirismul interior, fără de care nimic nu poate trăi, cu inteligență artistică și cu inteligență pur și simplu, ce se înalță până la intelectualitate...

Expresie, negreșit, a unei mari personalități literare, cea mai mare în literatura noastră în planul creației interioare, dinăuntru înafară, după cum la Rebreanu e dinafară înăuntru, simfonie meșteșugit orchestrată, pe lângă care „Tinerețea" Luciei Demetrius este doar un biet țipet. Un țipet – iată cuvântul strict și iată ce vreau să înțeleg, când îi aplic atributul pretențios de „geniu"; țipetul scurt, sfâșiitor, pătrunzător al unei extraordinare sensibilități de ordin exclusiv sentimental, fără urmă de sensualitate, care, însă prin mijlocirea unei arte simple, intuitive, știe să ți-o comunice și să te învăluie în plasa unei lamentabile istorii de dragoste.

D'ale bucureştenilor

Când mi-a citit acum un an un fragment din roman, în care eroina umbla zănatic pe ulițele Bucureştilor în căutarea lui – pentru a nu scăpa ocazia de a fi doctoral, i-am spus:

– E admirabil; dar fragmentul nu dă nicio indicație asupra restului, deoarece e scris la o temperatură de patruzeci de grade, și romanele nu se scriu la astfel de temperatură. Ele presupun o gradație. Aș vrea să-mi citești și alte pasagii compuse într-un climat normal.
Când spun istorie de dragoste, cuvintele trădează. Nu e o istorie ori o anecdotă; nu e carte; nu e nici o compoziție; nu e măcar literatură prin ce presupune literatura ca artificiu și organizare. Pot, în adevăr, constitui o „istorie" câteva întâlniri cu un pictor într-un atelier sau la o conferință la Fundație, câteva plimbări pe străzile lăturalnice, o luare la braț, două mâini puse protector pe umeri, o privire ochi în ochi... și atât? Nu. E doar o stare sufletească latent şi permanentă de sentimentalitate incurabilă, exasperată, ca o rană însângerată, deschisă.

Când mi-a citit acum un an un fragment din roman, în care eroina umbla zănatic pe ulițele Bucureştilor în căutarea lui – pentru a nu scăpa ocazia de a fi doctoral, i-am spus:

– E admirabil; dar fragmentul nu dă nicio indicație asupra restului, deoarece e scris la o temperatură de patruzeci de grade, și romanele nu se scriu la astfel de temperatură. Ele presupun o gradație. Aș vrea să-mi citești și alte pasagii compuse într-un climat normal.

Fata m-a privit cu aceeași panică, de care numai târziu am știut că e frământată ca de o forță seismică. S-a intimidat și nu mi-a mai citit nimic din roman.

Fusesem iarăși stupid. Îmi închipuisem că am de a face cu un scriitor ca toți scriitorii, că romanele trebuie să fie toate la fel, construite după anumite legi arhitectonice; nu-mi dădusem seama că temperatura normală a fetei e de patruzeci de grade și că tocmai în asta îi stă geniul: a scrie, în chip natural, numai în febră, și mai ales de a isbuti s-o comunice și altora, printr-o rară putere de expresie, profundă, fără nimic ostentativ și teatral.

Iată ce e „Tinerețe" și cu aceasta am povestit tot ce era de povestit dintr-o carte lipsită de conținut anecdotic, țâșnită ca un geamăt din expresia de a simți dureros, de a duce cu sine un suflet de rană însângerată, din nevoia de a iubi, nu satisfăcut, ci impalpabil, absurd, într-o obsesie a prezenței altei ființe, într-un fel de halucinație fără obiect, ce-l poartă pașii victimei fără răgaz într-un sbucium şi căutare fără odihnă... Îl va vedea? nu-l va vedea? Din miile astea de oameni ce forfotesc se va desprinde „el"? Nu? Iată-l... Nu e el... Atunci?... Dacă nu e aici, va fi dincolo...și picioarele neobosite sue calvarul așteptării tragice, fără înțeles; – din care ieși cu spasmul inimii în fața nenorocirii de a simți, de a trăi.

Cu cât ar fi de preferat liniștea materiei inerte: Să te odihnești... să nu te mai sdruncini... Ce isbăvire!

Fată mică, (așa îi spunea odată Vladimir Lascăr, invadând-o de bucuria imensă a singurei mângâieri ce i-a adus) fată mică, asta ți-i soarta, chinuită și sfâșiată în carne și nervi, frământată de aspirații nerealizate, ruinată în tot ce constitue viața normală a femeii, invadată de spaimă și trac, arzând ca o vâlvătaie, sângerând prin toți porii, exasperată, obsedată, lamentabilă, cârpă umană stoarsă de așteptări zadarnice, profund nefericită ca tot ce e mare prin sensibilitate – i-a rămas doar singura satisfacție de a-și putea preface dezastrul într-o mare operă de artă, aprinzându-și cititorii, prin febra transmisă, pe acelaș rug al suferinții tale și făcându-i să scoată același țipet al chinului de a simți, de-a trăi!... *A imer,quelle misère!* fată mică, ce blestem! Cum se spune, undeva, într-un clasic francez."

A consemnat pentru dumneavoastră,
Ştefania Vochin

D'ale Bucureştiului

Vechi zidiri bucureştene

Casa negustorului Kirilof

Sunt amintiri despre oraş, despre oamenii şi casele lui care se pot depăna asemeni poveştilor, începând cu "*a fost odată ...* ".

Nicolae Chiru (1775 - 1849), originar de pe lângă Vălenii de Munte, s-a statornicit în Bucureşti şi a ajuns negustor bogat şi vestit, cunoscut în vremea lui sub numele de **Nicolae Kirilof.** Cumpăra blănuri preţioase din Rusia, precum samurul şi vulpea argintie de Siberia, le prelucra la Lipsca şi apoi le vindea la Bucureşti, în Hanul cu Tei. Comerţul cu blănărie i-a adus un câştig considerabil, pe care l-a reinvestit apucându-se şi de comerţul de lipscănie (manufactură).

Prin anii 1820 - 1830 Kirilof era cel mai mare negustor de lipscănie din Valahia. Din banii agonisiţi şi -a cumpărat moşia Ţăndărei din judeţul Ialomiţa şi vii în judeţul Prahova. În anul 1820 şi-a ridicat o casă frumoasă în mahalaua Olteni, pe un teren cumpărat înainte. Locul şi casele vechi aparţinuseră stolnicului Dănilă şi erau cumpărate pe vremea lui C. Brâncoveanu de la Tudoran Potcovarul, după cum atestă actul de proprietate din 1694, august 4.

Casa Alexandru Kirilof din mahalaua Olteni

Kirilof a zidit o locuinţă spaţioasă, cu două caturi. Avea pridvor închis cu geamlâc şi învelitoare din şindrilă. Era înconjurată de o curte mare căci lotul îşi păstrase dimensiunile hotărnicite cu secole în urmă.

În istoria Bucureştilor, construcţia s-a remarcat într-un moment dramatic. Focul năprasnic din 1847 care a mistuit jumătate de oraş nu a distrus-o.

Din mahalaua Olteni, doar casa lui Kirilof a rezistat atunci incendiului. A salvat-o curtea largă din jur, precum şi felul cum au protejat-o, acoperind şindrila învelitorii cu saci udaţi permanent cu apă de către servitori.

După moartea lui Nicolae Kirilof, averea a fost împărţită între copii. Singurul băiat, Alexandru, a moştenit firma comercială şi casele din mahalaua Olteni.

Alexandru Kirilof (1818 - 1881) s-a remarcat şi el ca un personaj interesant al epocii.

Inteligent, instruit la Leipzig şi Paris, moştenitorul firmei "Kirilof Tatăl şi Fiul" nu era atras de lipscănia cu toptanul. Printr-o împrejurare fericită a reuşit să transfere afacerea unei rude şi a rămas în Hanul cu Tei ca bancher. A locuit în casele părinteşti, dându-le o nouă strălucire .

D'ale Bucureştiului

Locuinţa a fost ambientată cu mobilă fină adusă de la Paris şi Londra. Interioarele sale erau admirate de aristocraţia bucureşteană care-l vizita. Eleganţa şi bunul gust caracterizau casa, înfăţişarea şi obiceiurile bancherului Kirilof. Ieşea la şosea în caretă de lux, iar primăvara şi toamna purta pe umărul stâng un şal din stofă fină englezească măsurând exact 3 metri.

Împreună cu prietenul şi cumnatul său Nicolae Ciurcu, s-a implicat în evenimentele din 1848 şi a sprijinit financiar pregătirea revoluţiei.

După moartea sa, în 1881, locuinţa părintească a rămas în folosul Polixeniei, sora sa căsătorită cu N. Ciurcu, tatăl ziaristului de mai târziu, Alex. Ciurcu. Frumoasa casă din str. Mitropolitul Ghenadie Petrescu 15, din faţa bisericii Olteni, a fost demolată în anul 1920 pentru a construi acolo un bloc.

A existat numai o sută de ani. Era una dintre locuinţele cu care oraşul se mîndrea. Zidită trainic, în tradiţia locului, cu rezolvări arhitecturale apropiate tipologic casei ţărăneşti . Ea reprezintă casa boierească de cartier, de "mahala", cu o curte spaţioasă împrejur, ce caracteriza înainte vreme aspectul general al capitalei.

Împreună cu cei care au locuit-o, casa Kirilof semnifică un moment de viaţă bucureşteană ce a ajuns până la noi imortalizat doar în câteva imagini fotografice.

Ana Maria ORĂŞANU

D. PAPPASOGLU, *Monumentu lui Mihail Vodă Vitidul, Bucuresci, 1866*

"…. Poate îmi va observa cine-va, că sînt a se face mari cheltueli, dar fiemi permis a 'Iu Întreba cît sau cheltuitu de către naţiunea Franceză pentru aducerea cenuşii lui Napoleon I-iu, de la Insula Sfintei Elenei? ca romîn le respundu, că chiar a 8-a parte din venitul Terii nastre pe un anu, de sar cheltui, tot nu va fi îndestul, ca se satisfacă respectu Românului, ce hrăneşte către acestu Cranu cum şi dorinţa lui, de a 'l aduce în capitală. Nu vafi îndestul dic, nici a se compara cu acea di de fală şi glorie a neamului Românescu, în care Încă odată, dupe doă şi jumătate secole, va mai intra, rămăşiţele mortale ale viteadului lor şi glorio-su Domnu, în sânulu oraşiului lor. .."

"…. Poate îmi va observa cineva, că se fac mari cheltueli, dar fie-mi permis a-l întreba cît s-a cheltuit de către naţiunea franceză pentru aducerea cenuşii lui Napoleon I-îi, de pe Insula Sfintei Elena? Ca român le respund, că chiar şi a 8-a parte din venitul ţării noastre pe un an, de s-ar cheltui, tot nu va fi destul ca să se satisfacă respectul românului, care se îndreaptă către acest Domn cum şi dorinţa lui, de a-l aduce în capitală. Nu va fi destul zic, nici a se compara cu acea zi de fală şi glorie a neamului românesc, în care încă odată, după două secole şi jumătate, vor intra, rămăşiţele viteazului şi gloriosului lor Domn, în sânul oraşului lor. .."

ARS LONGA

Muzica din Principatele Române – secolele XVII-XIX

Conform cercetărilor întreprinse până în prezent de muzicologi ca Th. Stathis, Lykourgos Angelopoulos, Maria Alexandru, Nicolae Gheorghiță, muzica bizantină post-imperială (după 1453) a rămas nemodificată în fond, atât în spațiul religios, cât și în cel extra-eclesial. Chiar dacă a existat o tentativă de a afirma apariția unei dezbinări, separări între cultura muzicală dinainte de 1453 și capacitatea de prezervare prin reorganizare și adaptare la noul cadru socio-administrativ al artelor bizantine, tratatele de specialitate ale epocii, precum și colecțiile de imne liturgice sau iconografiile sunt dovezi clare ale continuității. Dezvoltările ulterioare au produs schimbări la nivel formal însă, în privința principiilor de bază, generatoare de inovații, evoluția s-a realizat pe premisele tradiției. Orice noutate era „construită" pe „fundația" unui principiu sau chiar a unei compoziții preexistente. Așadar, stilul muzical bisericesc și chiar cel laic s-au dezvoltat prin înnoirea și cosmetizarea celor aflate deja în folosire.

În sprijinul acestor idei pot fi amintite principalele momente reformatoare petrecute în spațiul muzical aflat în discuție, în corelație cu reprezentanții marcanți ai acestor perioade:

1. Sf. Ioannes Damaskenos – completează corpusul imnografic al Oktaichiei și selectează din multitudinea de moduri (ehuri) aflate în uz doar opt, 4 autentice și 4 plagale (neautentice). Acesta nu a făcut altceva decât să de naștere celor 8 glasuri bisericești folosite în toate ritualurile liturgice ale bisericii răsăritene până astăzi.
2. Al Farabi – chiar dacă, aparent, nu prea are legătură cu muzica bizantină, realitatea este că informațiile culturale circulau, independent de apartenența religioasă sau politică. În cazul său, facem referire la noile modalități de acordaj pentru instrumente, cum este cazul lăutei (oud) și la o nouă modalitate de divizare a octavei.
3. Sf. Ioannes Koukouzeles – fie că adăugarea unui corpus de semne muzicale i-a aparținut sau nu, important este de observat aspectul inovativ, pornind de la fondul semiografic deja existent. Introducerea unui corpus upgradat de semne cheironomice permite o manifestare mult mai complexă și mai permisivă a afectelor în plan sonor.
4. Manuel Chrysaphes – prezintă informații importante despre practica și problematicile interpretative în perioada sa. Sunt enumerate calitățile și cunoștințele pe care trebuie să le posede un muzician pentru a fi un artist desăvârșit.
5. Dimitrie Cantemir – tratatul său de muzică orientală cuprinde soluții pentru problematizările existente în muzica bizantină.

Muzicanţi din Aleppo

6. Petros Poloponnesios – considerat a fi „principalul vinovat" pentru introducerea unor structuri makamice în ethosul modal bisericesc. În realitate, într-o perioadă de căutări în direcția identificării de noi limbaje de expresie corespunzătoare esteticii vremii, el oferă noi posibilități și metode componistice, extinzând sintactic și morfologic vocabularul muzical.

7. Chrysanthos de Madytos – propune sistemul lui Al Farabi de divizare a octavei în 68 de secțiuni și încearcă „alinierea" la structurile octavante apusene, însă fără a se îndepărta de ethosul muzical tradițional.

ARS LONGA

În Principatele Române, în perioada fanariotă, muzicienii vremii – psalții și boierii educați în arta cântului – au preluat prin intermediul Bisericii (tezaur sonor utilizat ca izvor de inspirație încă din primele secole creștine de locuitorii celor două lumi) principiile teoretice, precum și aplicațiile practice necesare în actul componistic contemporan. Muzica sec. XVII-XIX, creată în cele două regiuni, se evidențiază printr-un sincretism sonor copiat după cel constantinopolitan în cadrul căruia elemente românești se împletesc cu cele grecești, turcești și cele bisericești deopotrivă.

Fanarioții – nume dat familiilor grecești provenite din cartierul Fanar al Constantinopolului – au guvernat Principatele Române în numele Porții, începând cu 1711 în Moldova și 1714/1716 în Valahia până în 1821 (ca urmare a revoltei conduse de Tudor Vladimirescu). Odată cu numirea fiecărui guvernator de către otomani, acesta primea și o formație militară, de protocol, numită *mechterchane*, ca semn al importanței cu care sultanul îl investea. Pe lângă suita domnească, veneau și muzicieni, în mod uzual creștini, cunoscători ai stilului bisericesc, dar și al celui laic.

Au rămas mărturii și documente despre virtuozi vocali și interpreți la diferite instrumente ca Ianku Malaxa, Nikephoros Kantouniares, Dionysios Photeinos, Arif Aga, Neculai Burcașu, vornicul Iordache Bucșenescu, vornicul Alecu Pașcanu, banul Iancu Peristeli, postelnicul Manolache Drăghici și alții. Muzicanții vremii proveneau nu doar din mediul religios, ci și din rândul boierilor sau a târgoveților înstăriți, aceștia studiind arta sunetelor fie în particular, fie în cadrul școlilor deschise pe lângă mănăstiri sau pe lângă Curtea Domnească.

Repertoriul muzical din perioada fanariotă este în cel mai mare grad compus din piese amoroase, de „inimă albastră", dar colportează și compoziții anterioare sau adaptări după diverse arii de operă și vodevil, păstrând stilul și „parfumul" oriental bizantin. Cu toate că domnitorii fanarioți au considerat numirea lor în Principate propice pentru înavuțire rapidă, sărăcind prin taxe și impozite populația, din punct de vedere cultural, această perioadă propune un cadru favorabil pentru dezvoltarea și diversificarea ofertei artistice literare, sonore și vizuale, în interiorul căruia au crescut și s-au remarcat și exponenți ai societății românești ca Mihalache Moldovlahul, Veniamin Costaki, Anton Pann, Macarie Ieromonahul, Dimitrie Suceveanu, Ghelasie Basarabeanu, Nicolae Filimon și alții.

Compozitorii acestei epoci, fie greci, români, turci sau alte neamuri, au creat opere muzicale religioase și/sau laice, utilizând tezaurul lexical muzical transmis prin tradiție, cu parametrii și regulile discutate în paginile anterioare, dezvoltând și/sau adaptând componentele constructive la valori culturale și spirituale proprii, alterând uneori sensul inițial. Creațiile acestei epoci se particularizează prin locul plămădirii lor – Principatele Române, dar și prin îmbinarea de forme și ritmuri muzicale provenite din cele trei tradiții, deosebite de practica curentă a Constantinopolului. Astfel, se găsesc combinate și alăturate în forma de suită otomană (*fasul*) compoziții și *usuli* de tipul *beste*, *semai*, *yüyük*, *semai*, specifice formei amintite, cu structuri ritmice întâlnite în dansurile românești (hora), dar și cazuri de preluări a unor cântece de circulație, adaptarea lor la limba română și modificarea formei inițiale prin inversarea părților.

În colecția de cântece a lui Anton Pann, *Spitalul amorului*, se regăsesc creații muzicale compuse inițial în limba greacă sau turcă, iar prin traducere și adaptare melodică au intrat în repertoriul uzual al interpreților ocazionali și al lăutarilor români, precum este *De-ai şti sufletelul meu*, variantă posibilă după *Üsküdar'a gider iken*, din repertoriul turcesc sau *Από ξένο τόπο*, din repertoriul grec.

Muzica perioadei fanariote, creată în Principatele Române, prezintă trăsături și elemente originale născute prin sintetizarea celor trei filoane tradiționale și care suscită un interes actual pentru muzicologi, dar și pentru cercetătorii trecutului cultural românesc, fie ei istorici, antropologi, etnologi sau analiști aparținând altor ramuri ale științelor sociale.

ARS LONGA

Compozitori:

Aga Riza – nu există date despre acest compozitor. Numele său apare în colecția lui Cantemir ca autor al *pesrev*-ului în makam *Hüseynî.*

Ali Ufki (1610-1675) – cunoscut și ca Wojciech Bobowski, Albertus Bobovius, Ali Bey, a fost un muzician de origine poloneză și dragoman al Imperiului Otoman. A tradus Biblia în turcă, a compus o psaltire otomană și a alcătuit o gramatică a acestei limbi. A alcătuit două antologii de muzici otomane cunoscute ca *Mecmua-i Sâz ü Söz*.

Dimitrie Cantemir (1673-1723) – principe al Moldovei (martie-aprilie 1693 și 1710-1711), cărturar luminat și spirit enciclopedic, s-a evidențiat ca geograf, istoric, filosof, etnograf etc. În spațiul sonor, principele a alcătuit un sistem semiografic muzical propriu ce a funcționat într-un cadru restrâns, cu ajutorul căruia a notat aproximativ 350 de opere aparținând unor autori anteriori și contemporani, dar și compoziții personale.

Anton Pann (1793/1797?-1854) – numele său complet a fost Antonie Pantelimon Petroveanu, fiind vlah din Sudul Dunării, din Sliven (Bulgaria de astăzi), așezare din Imperiul Otoman. S-a remarcat în societatea bucureșteană de secol XIX ca muzician fin, fabulist, culegător de folclor și scriitor. Activitatea sa a fost concentrată pe realizarea unui corpus muzical bisericesc național prin traduceri din limba greacă, dar și prin completarea cu creații proprii. A publicat două ediții (prima în două volume și a doua în 6 volume) colecția intitulată Spitalul Amorului sau Cântătorul Dorului. Aceste culegeri sunt în format mic, de buzunar, și cuprind compoziții din secolele XVIII-XIX cu extensie sec. XVII, aproximativ 200 de melodii de factură laică provenite din spațiul urban, de mahala, cele mai multe, dar și din mediul rural. O parte dintre aceste creații sunt de factură cultă, provenind din muzica de curte și utilizând limbajul modal al vremii, cum *sunt Inimioara mea cea arsă* sau *Nu mă pedepsi stăpână.*

Tanbur Cemil Bey

Gheorghe Ucenescu (1830-25 ianuarie 1896) – cântăreț și dascăl, profesor de muzică la primul gimnaziu românesc din Brașov, este presupusul autor al melodiei imnului Deșteaptă-te române. A realizat un manuscris de culegeri și compoziții proprii, intitulat Manuscrisul Ucenescu, cuprinzând melodii de factură laică, amoroase, patriotice și o serie de colinde.

Sultanul Abdülaziz (9/18 februarie 1830-4 iunie 1876) – a fost cel de-al 32-lea sultan al Imperiului Otoman (25 iunie 1861 și 30 mai 1876) și ocrotitor al artelor tradiționale. A fost om de litere și compozitor al muzicii clasice turcești, a cântat la *ney* și *lavta.* O parte din lucrările sale au fost colectate în albumul *Muzica europeană la Curtea Otomană* realizată de Academia Londoneză a Muzicii Otomane de Curte.

Tanbur Cemil Bey (1871/1873-28 iulie 1916) – cel mai important muzician de referință din perioada otomană târzie și de la început de secol XX. Cunoscător și virtuoz la mai multe instrumente (kanun, vioară, kemence, violoncel, tanbur otoman, lavta, zurna) a inventat instrumentul numit yaylı tanbur (tanbur otoman la care se cântă cu arcuș).

Cu drag, GICA BOBLEAGA

ARS LONGA

LUMINĂ LINĂ

Lumină lină din lumini cernite,
Ivite-n cereasca boltă aurie,
Stihira-mi din lumini făurite
Mi-o învăluie lumina tulburie.

Din cer stelat făcut crâmpei
Răsari lumină din scântei,
Şi-acoperă-mi duhu-nsetat,
De lumini cernite împresurat.

Lumina lină din lumini finite
Răscoală versurile răstignite,
Pironite-n crucile-mi vecini,
Cruci din cristaline lini lumini.

Şi când lumina mea făuritoare
Zideşte stihurile din temei,
Cuvântul ce se sprijină-n condei
Dă drumul poemului să zboare.

Din firmament lumina plină
Cade-n cugetul de duh strivit,
Dar trandafirul veşted făurit
E-o înroşită baltă de lumină.

În confuze neguri tu când piei
Din lini lumini apar scântei,
Iar trandafirii toţi ce-mi mor
Nasc sângerânde flori de-amor.

G. Demetru

ROMANŢĂ ANONIMĂ

Sunt un simplu anonim...
şi-atâta tot!
Cine ştie că-s poet? –
obsedat de violet,
ce-n versuri scrie discret,
dar cu suflet –
despre o fată
în poema variată –
repetată ori citată
în orişicare verset!
neştiut de-o ţară-ntreagă
încă...

Sunt un simplu anonim...
cu toţii ştim –
că nu am scris zeci de volume
semnate cu al meu nume
cu stihuri neobişnuite –
şi pripite
în vreo carte cu renume cumpărată,
împrumutată, scanată, printată, copiată,
sau furată...
de-astă lume!

Sunt un simplu anonim...
ca toţi ce-i ce-am vrea să fim
celebrităţi –
pline de varietăţi...
dar pentru lume-s un infim,
un vag şi simplu anonim.

Anonim e şi poemul
scris de seri în jumătăţi
de-atâtea şi-atâtea dăţi,
iar sufletul meu, boemul,
naşte-n versurile scurte –
şi mărunte,
cu mesaje cât un munte,
cu substrat sentimental,
cu caracter personal...
ăsta e al meu volum,
pe care-l public antum.

Eu sunt un simplu anonim,
cu-n nume aici heteronim...
şi scriu nocturn neîncetat
de gânduri multe apăsat,
cu stiloul făcut spectru
şi mă semnez: *G. Demetru*

PIPERCHI TÎRGÎSIŢI

Reţetă originală machidonească

Este o reţetă pentru o salată rapidă şi nepretenţioasă pe care o ştiu de la bunica mea.

Sunt necesare:

- 1 kg. de roşii
- 1 kg. de ardei
- 150g brânză telemea de vacă/ oaie
- 2 ouă
- ulei de floarea soarelui

Mod de preparare:

Roşiile trebuiesc decojite şi pentru asta pregătim un vas cu apă fiartă care se încălzeşte pe foc cât timp spălăm roşiile şi ardeii.

Când apa a fiert, se toarnă peste roşiile dintr-un vas şi se lasă 1-2 minute, după care vărsăm apa şi decojim roşiile pe care le tăiem în cubuleţe.

Ardeii curăţaţi şi tăiaţi în fâşii se călesc în ulei cu puţină sare, de unde se scot cu o lingură-strecurătoare şi se pun deoparte, pe o farfurie.

În uleiul rămas se răstoarnă roşiile decojite tăiate cubuleţe ca să se călească. Se face un sos de roşii legat, scăzut, peste care care se răstoarnă ardei căliţi.

Peste amestecul din vas se sparg ouăle şi se lasă la foc până oul capătă consistenţă (s-a legat).

Luaţi vasul de pe foc şi după ce s-a răcorit binişor presăraţi brânza telemea de vacă sau de oaie fărâmiţată. Vom avea grijă ca brânza să nu se topească, să se simtă prezenţa şi gustul ei atunci când e servită.

Se serveşte caldă sau chiar rece ca salată sau garnitură la friptură, etc.

Poftă bună!

Reţeta v-a fost oferită de Maria CARAMIHAI

Acum să vorbim despre ceva “coffet”-uri.

Bomboane - zise şi “Raffaelo”

Când vrei ceva dulce, făcut în casă, rafinat, dar şi simplu de făcut, bomboanele Raffaelo sunt cea mai bună opţiune. Se fac foarte repede, aşa că sunt ideale pentru o petrecere sau atunci când ciocolata nu mai este o ispită. Aşadar, vă recomand una dintre multele reţete de bomboane Raffaelo, dar care, după părerea mea, este cea mai reuşită.

Ingrediente:

190g nuca de cocos şi încă 50-70 g pentru decor

150 g migdale prăjite

o cutie de lapte condensat îndulcit

Mod de preparare:

Se combină cele 190 grame de nucă de cocos cu laptele condensat şi vom amesteca totul foarte bine cu o lingură de lemn până se omogenizează. Apoi se lasă compoziţia să stea cam 15 minute, pentru ca laptele condensat să se absoarbă foarte bine în nuca de cocos.

Acum puteţi verifica amestecul, asigurându-vă că este destul de tare. Se formează biluţe din compoziţie şi se înfige câte o migdală în interior care se ascunde bine, astfel încât bomboana să fie complet acoperită şi netedă.

După aceea, se trece bomboana prin nucă de cocos şi se aşează pe un platou. Procedaţi la fel cu toată compoziţia. Ar trebui să vă iasă în jur de 40 de bucăţi, dar numărul variază în funcţie de dimensiunea bomboanelor.

POFTA BUNA!

Roberta Leceanu

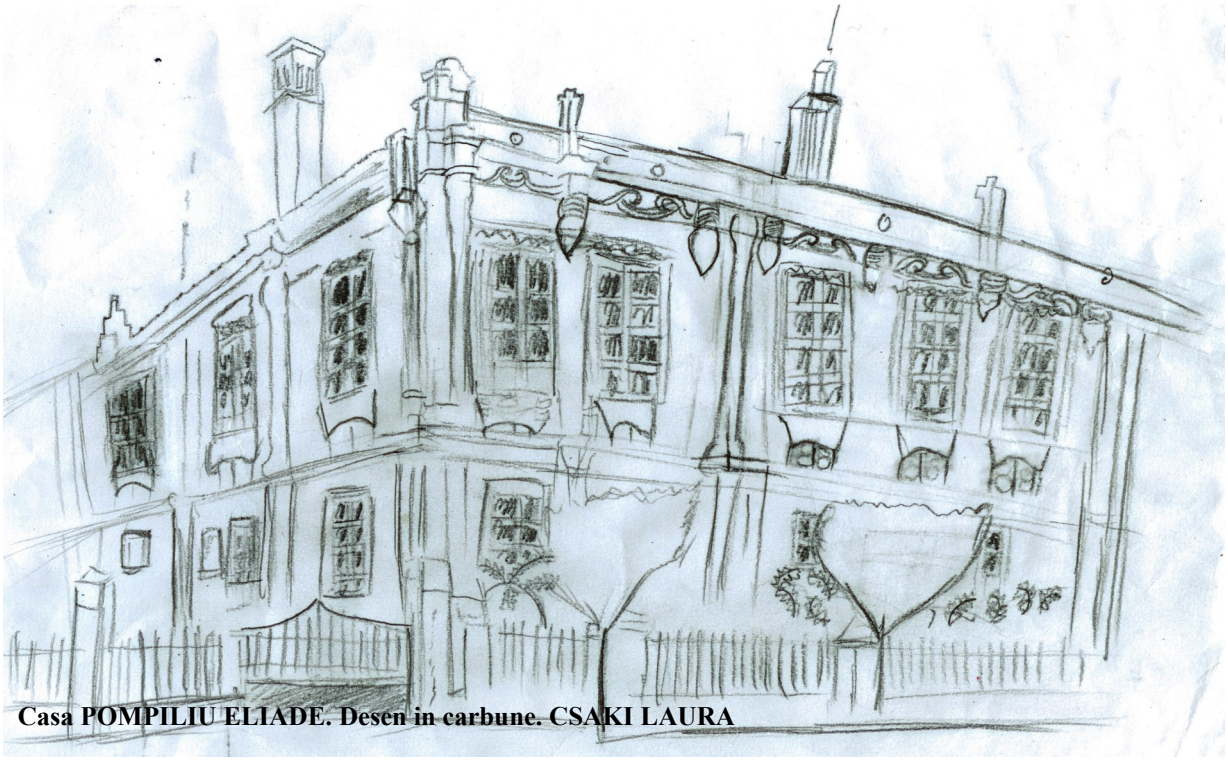

Casa POMPILIU ELIADE. Desen in carbune. CSAKI LAURA

Bătrâneţe umilită. Foto Daniela Gheorghe

Ochii lui... Foto Daniela Gheorghe

Biserica fortificată de la Hărman.
Foto Aurelian Ene

Valea Mălăieşti. Foto Ştefan Tiu

Lumină şi culoare. Foto Elena Popescu